

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

ST. 89. NO. 89.

CLEVELAND, O. TOREK 5. NOVEMBRA 1912.

LETNIK V.

Mestne novice.

Dan je tukaj! Vi ste gospodari, moč imate, volivni tiket v rokah, volite torej vsi previdno in natančno.

ZADNJI OPOMIN.

Torej končno! Volite vsi. Jutri, ko vstanete, je vaša prva dolžnost, da se podate še pred delom v volivne prostore in volite. Narod vedno tarna, da se mu slabo godi, da ima slabo vladno, da tako ne more iti. V torek je prilika, da se razmere spremenijo. Vi imate glas, in vsak glas šteje tako, kakor volji, vi imate moč. Porabite to moč, volite, ne sedite doma ali pri delu, pač pa pojdite odločno vsi na volišče in izrazite tam svoje mnenje. Glede predsednikov ne omenjamo ničesar, razven tega, da se enkrat opominjamo rojake, da nikar naj ne volijo Wilsona, demokratičnega predsedniškega kandidata. Na volivnem tiketu bo njegovo ime prvo v prvi koloni in nikar ne naredite križa v krogu nad njegovim imenom. Volite za vsakega drugega, le za Wilsona ne. On je nasprotnik Slovanov, nasprotnik Slovanov. Govori se, da Wilson bo zmagal, toda če bi se vsi Slovani v Ameriki zavedli svojega rodu, tedaj Wilson prav gotovo pade. Poljaki, Čehi, Slovaki in Hrvati so edini v tem, da Wilsona ne. Tudi Slovenci naj to pomnijo, ker je imenoval vse narode, ki so prišli iz južne Evrope navadno sodrjo in bando lumpov. Lahko volite druge demokratične kandidate, kakor Haserodta, Schafferja, in druge, toda Wilsona nikar! On ni dovolj moža, da bi vodil tako raznobojno ameriško ljudstvo k uspehom. Volite proti Wilsonu, ki je demokratični kandidat! Taft, Roosevelt, Debs, vsi so boljši, le Wilsona ne!

V četrtek zvečer je mirno v Gospodu zaspala Jera Seliškar na domu pri dr. Jakob Seliškari na 123. cesti. Pokojnica je doma od Polhovca Gradca ter je prebivala kakih šest let in pol v Ameriki, najprej pri bratu Rt. Rev. Trobecu, slovenskemu škofu v St. Cloud, Minn. V Ameriki ima tri sinove in eno hčer. Vsa rodbina je priprostege rodu, toda po izvanredni delavnosti in naporu so prišli skoro vsi člani družine do višjih mest, na katerih danes uživajo splošno spoštovanje. Njen sin je dr. Jakob Seliškar, slovenski zdravnik v Clevelandu, drugi sin je profesor Seliškar v St. Paul, Minn., pod katerega spretnim vodstvom se je izsojal marsikaki slovenski duhovnik v Ameriki. K pogrebu je prišel v Cleveland, in tudi Rt. Rev. Trobec bi prišel, da ni bil zadržan v nujnih zadevah svoje škofije. Pokojnica je bila stara 71 let. Pogreb se je vršil v ponedeljek zjutraj pri cerkvi sv. Vida.

Društvo Žal. M. Može je v nedeljo priredilo jako lepo igro "Ternje in Lavar". Vsi igralci so se potrudili za svoje vloge, tako da se je igra gladko izvršila. Drugič bi seveda priporočali, da se igrajo bolj narodne igre kot tuje cvetke, ker je boljše tako za naš narod. Sicer pa čast društvu, ki se trudijo na dramatičnem polju. Po igri se je vršila zabava in ples do ranega jutra. Občinstva je bilo srednje število.

V četrtek se je vršila poroka g. Fr. Zakrajšček ml. z gospodično Anico Gorenjec. Lepemu in mlademu paru naše prispence častitke, mnogo sreče in dolgo življenje.

—Dr. Primož Trubar naznanja, da je odložena veselica, ki bi se morala vršiti v novembru. Zrebanje zlate verižice se pa vrši pri mesečni seji v novembru, veselica pa enkrat po novem letu.

—Strajkarski odbor "fencovne" je izdal oklic na vse Slovence, in druge narode, naj se ogibljejo dela v omenjeni tovarni, dokler zadeva s starimi delavci ni rešena. Baje se bo dežjo vršila nekaka pogajanja. Slovenci, ki so pri tem prizadeji, so popolnoma v pravici in imajo le poštene zahteve od tovarne. Strajkarji tudi pridno stražijo pri tovarni, da se ne priklati kaka garjeva ovca, ki bi kalila in odjedala delavcem kruh. Slovence torej svarimo, da se ogibljejo te tovarne, kjer se borijo naši rojaki, da si zboljšajo svoje razmere in dobijo košček kruha več kot dosedaj.

—Starišem Leskovec je umrl 3 letni sinček Viljem za vrati. Starišem Šivic pa hčerka Milena.

—Opozarjamo na igro "Legijonari", ki jo priredi dram. društvo "Triglav" prihodnjo nedeljo v Knausovi dvorani. Igra je narodne vsebine, jako priljubljena in bo gotovo vsem ugajala.

—V sredo, 13. novembra pride v Cleveland g. Etbin Kristan in bo govoril ob 8. zvečer v Kogojevi dvorani. To je Kristanov drugi govor v Clevelandu.

—Srbski Sokol je priredil v nedeljo v Grdinovi dvorani jako krasno slovansko zabavo z lepo igro in plesom. Občinstva je bila polna dvorana. Vsak je bil kar najbolj zadovoljen s pristno slovansko zabavo in se divil gibčnim udom srbskih Sokolov, ko so proizvajali lepe proste vaje. Nazdar!

—Iz urada dr. št. 1. S. D. Z. nam naznanjajo, da kdor hoče prinesiti kakšno dobitko za veselico, naj storijo to drage volje do petka zvečer, in sicer k predsedniku J. Zulihu 1197 E. 61 Str. podpredsedniku Ivan Avsecu, 3858 St. Clair ave. ali tajniku Al. Stembergerju, 1176 E. 61 St. ali blagajniku Anton Vardjanu 6401 Bonna ave. Nadalje so prosihi vsi člani tega društva, da se polnoštevilno zberejo v nedeljo, 10. novembra društveni dvorani z regalijskimi.

Kakor čujemo, se ustanovi v kratkem društvo "Ribnica". Prikopli se Slovenci Dobrodelni Zvezi.

—Današnja številka je izdana prej kot ponavadi, torej prosimo vse one, ki so poslali kak dopis ali oglas in ni priobčen, da potrpijo, ker pride v prihodnji izdaji vse na vrsto.

—Strajkarji od "fencovne" so organizirani v unijo in imajo v nedeljo, 10. novembra ob 2. popoldne shod v Kogojevi dvorani.

—V sredo se vrši poroka g. Ferdinanda Cankarja, navdušenega Sokola in splošno znanega rojaka v naši naselbini z gđno. Marijo Debeljak. Poroka se vrši v sredo zvečer na 1101 E. Norwood Rd. Naše častitke mlademu paru.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:	
50 kron	za \$ 10.30
100 kron	za 20.40
200 kron	za 40.80
400 kron	za 81.60
500 kron	za 102.00
1000 kron	za 203.50
2000 kron	za 406.00
5000 kron	za 1015.00

Postaršina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svota popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljajte izplačujoče c. kr. poštne hranilni urad v 11 do 12 dneh. Denarje nam poslati je najpriljubnejše do \$50.00 v gotovini in priporočeno ali registrirano pismo, večje zbirke pa Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI PODRUČNICI
6104 St. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Proč z Wilsonom.

Naši rojaki državljani naj pomnijo, da nikakor ne volijo Woodrow Wilsona demokratičnega predsedniškega kandidata.

Woodrow Wilson imenuje Slovence sodrjo in bando lumpov. On je proti naseljencem. Vsak glas, ki je oddan zanj pomeni slabe čase in večne politične prepire. Wilson ni zmožen za predsedništvo. Volite proti njemu, volite vsakega drugega, samo Wilsona NE, in prav boste volili.

Marsikdo pri letošnjih volitvah ne ve, katerega kandidata bi volil predsednikom. Preveč jih je in vsak obljubljuje zlate gore, katerih ni. Mi smo že izrazili svoje mnenje, da ne priporočamo nobenega, toda danes moramo izraziti svoje mnenje našim slovenskim državljanom, katerega kandidata za predsednika ne smejo voliti, ker je nasprotnik Slovanov, nasprotnik delavske organizacije, nasprotnik navadnih državljanov, učen profesor, toda slab državnik in še slabši gospodar. Državljan, ne volite Woodrow Wilsona, demokratičnega kandidata za predsednika. V sledečih vrsticah vam dokažemo, zakaj ga ni treba voliti.

Predsedniški kandidat demokratske stranke Woodrow Wilson je nasprotnik naseljencev. On je iste vrste zagrižen Amerikanec, ki sam ne ve, da so njegovi očetje prišli v to deželo in so bili gostoljubno sprejeti ter da jim je ta dežela dala vse, kar imajo danes. Zato pa je postal prevzetan in ošaben ter ne privoščil drugim, kar so on ali njegovi očetje uživali. Wilson je velik nasprotnik naseljevanja, in če pride on do predsedništva, se naselniške postave silno poostrijo. V Ameriki je prostora še za mnogo milijonov delavcev, posebno pa je tukaj mnogo milijonov akrov dobre zemlje, ki čaka kmetovalcev, da jo obdelajo. Naseljevanja ni treba omejit, ker potrebuje se baš dobrih naselnikov. Volite proti Wilsonu! V svojih knjigah, katere je seveda spisal pred svojo predsedniško kulturo govori o naseljenih kot nezadrželjenih gostih. V angleškem listu "Atlantic Monthly" je pisal pred nekaj leti, da naseljenčji, ki drvijo v Ameriko, pokvarijo pristno ameriško kmetištvo. To je bilo pisano leta 1899, torej v času, ko je prihajalo največ Slovanov v Ameriko, ki so po Wilsonovem mnenju onesnažili ameriško kmetištvo. Volite proti Wilsonu.

Nadalje je spisal Wilson neko knjigo, kateri je dal naslov "History". V tej knjigi bere na strani 213, petega zvezka, da prihajajo iz južne Evrope "čede ljudji najnižje pasme", posebno Poljaki Italijani in Ogri ter balkanski narodi. Če bi Wilson vedel, da so tudi Slovenci iz južne Evrope, tedaj bi prav gotovo tudi nje omenil. Pravi v tej knjigi, da prihajajo iz omenjenih krajev ljudje najbolj umazanega naroda, ki si ne zna pomagati, in na strani 214 iste knjige govori o istih ljudeh, da so "pričepena banda" (coars crew), in da so celo Kitajci, četudi niso ameriški državljani boljši ljudje, kakor oni, ki prihajajo iz južne Evrope.

Leta 1909, ko se je otvorilo šolsko leto na univerzi Princeton, kjer je bil Wilson predsednik, je imel Wilson govor, v katerem je označil organiziranega unijskega delavca kot največjo nevarnost za deželo! Pravi, da ko organizirani delavci hujša poguba za svet, za

Ameriko, kakor pa najslabši trusi. To si zapišite dobro v spomin, vi delavci, predno greste v volivni prostor in volite za predsedniškega kandidata.

Vse to je pisal in govoril Wilson prejšnje čase, ko se mu niti sanjalo ni, da postane kdaj predsedniški kandidat demokratske stranke. Sedaj pa, le to, ko so mu ponudili kandidaturu, pa je naenkrat pričel iskati te "umazane, nečiste in nesposobne narode" ter se jim laskati. Pisal je razna pišma Italijanom, Slovanom, Mažarom in drugim narodom, v katerih se opravičuje glede svojih izrazov ter pravi, da ni tako mislil, kot stoji zapisano od njega. Wilson potrebuje glasov. In on dobro ve, da ne bo zvoljen, če bodejo oni državljani, ki so rojeni v inozemstvu glasovali proti njemu. In kadar je maček lačen, gre gotovo na mišji lov! Wilson potrebuje glasov, in sicer on potrebuje glasov državljanov, ki so bili rojeni v inozemstvu. Le poglejte, kaj piše danes, ko mu voda v grlo teče: Poljakom je pisal, da jih ljubim, ker so narod, ki se je vedno boril za svobodo, ki ljubi svobodo!!! Tri leta nazaj so bili pri Wilsonu Poljaki najbolj umazani narod! Nadalje piše slovenskim listom, da občudujem slovenski narod, ki je tako "velik po mišljenju" in ker ima tak moč! In Slovani so bili pri Wilsonu Poljaki najbolj umazani narod! In da bi obranil svoje mnenje, po katerem se mora narediti ostre naselniške postave, je šel in govoril naseljenjem, da je tudi on za to, da se pripusti v to deželo vse one, ki so "začeljeni". Pod slednjo besedo se lahko marsikaj misli.

Ne trdimo, da Wilson ne misli pošteno in pravično. Vsak zakrknjeni grešnik se lahko enkrat poboljša. Toda Wilsonova spreobrnitev je tako mladina, v tako ozki zvezi z volitvami, da se ne more vrjeti, da bi bila dobromiselnica in trdne vere. In njegovi politični svetovalci so zadel na slabe strune, če mislijo, da se bodejo z enakimi izjavami lovili kalini na lim.

In ker smo že pri tem: Najbolj ostre postave proti naseljencem prihajajo od demokratske stranke. Kdo bo torej pri tem položaju in razmerah volil za Wilsona! Pomnite na čase Clevelanda, zadnjega demokratičnega predsednika, in mislite pri tem na Wilsona, ki je tudi demokrat. Volite proti sovražniku slovenskega naroda, volite za vsakega drugega predsedniškega kandidata, le Wilsona se ogibajte. Kandidat, ki govori ali je govoril o umazanih narodih, ne bo dobil glasov od "umazanih državljanov".

Led v Virginiji.

Winchester, Va., z novembra. Tukaj so danes zmrznili trije ljudje in vse rastline v okolici so pozeble. Take zime ne pomnimo v teh krajih že dolgih 40 let.

Ljudje so siti.

Taftov vodja kampanje trdi, da so ljudje danes presiti, torej so prevzetni in preveč zahtevajo.

KDO JE SIT.

Ljudje so na svetu danes preveč siti. Preveč imajo hrane in predobro se jim godi. To je, kar dela današnjim politikarjem največ skrbi. Kadar ima množica želodce polne, tedaj postane predrzna in ošabna. Toda mi sami se nismo zmislili zgornjih vrstic. Pač pa je govoril in pisal tako vsega spoštovanja vredni gospod Ch. D. Hilles, ki je vodja predsedniškega boja predsednika Tafta. Ta lepi gospod tore, misli, da ker ljudje ne bodejo volili Tafta, da so predrzni, in predrzni so raditega, ker imajo polne želodce.

Taki pamfleti so prišli iz Taftovega tabora najprej v Philadelphia, in iz enega takih pamfletov posnemamo:

Sedajni čas je precej spremenil javno mnenje, ker množice, katere je zasledila prosperiteta, dobri časi in dobre plače, postanejo arogantne ter so tako lahka žrtev demagogov, ki jih redijo z razrednim sovraštvom, škodljivo neenakostjo in zlobnostjo najvišje vrste, in ki potem mahoma zahtevajo, da se časi spremenijo.

Tako torej Taftov pamflet. Kakor nam kažejo uradne številke šteta leta 1910 zasluži povprečni delavec v Združenih državah \$518.00 nna leto. In leta 1909 so našli 6,615,046 tovarniških delavcev.

Kakor pravi delavski komisar Združenih držav, dela 25,000 delavcev pri jeklenem trstu po 84 ur na teden, to se pravi, ti delavci delajo sedem dni na teden vsak dan dvanaest ur. In ob sobotah delajo nekateri celo 18 ur, drugi pa celih štirindvajset ur. Ti ljudje imajo torej toliko časa, da se do sita najedo, kakor Taft ali pa vodja njegovega boja, častiti Charles Hilles.

Kadar vladajo v Združenih državah najboljši časi, je vselej čez dva milijona delavcev brez dela. Kaj pa tedaj, kadar nastane kriza? Vsako leto umirajo ljudje od lakote, in to v Združenih državah, kjer imamo tako prosperiteto, kot je ne morete najti pri nobenem drugem narodu pod svobodnim solncem širne zemlje. Namreč po zatrdilu gospoda Tafta, je milijon delavcev v Združenih državah vedno pripravljenih, da grejo na delo, toda dela ne dobijo, ker ga ni.

Tako upamo, da smo našim čitateljem nekoliko pojasnili o sitih delavskih trebih, o dobrih časih in ljudski predrznosti. Sedaj bo pa ljudstvo, ki ima site želodce, vendar toliko prijazno, da bo volilo Tafta, da bodejo želodci še nadalje siti, da nas bo še nadalje obsevala nikdar prekošana prosperiteta.

Iz Mulbery, Kans.

Centenji g. urednik. Prosim nekoliko prostora v priljubljenem listu, ker se že dolgo ni čitalo ničesar iz našega kraja. Kar se tiče delavskih razmer, se ne morem prav nič pohvaliti, dela se res skoro vsak dan, in tudi se še delo dobi, pa kaj pomaga, ko ne moremo dovolj vozov dobiti. V nekaterih šibkih se dela bolje pa kaj pomaga, ko tam ne moremo vsi delati. Ne svetujem rojakom, da bi sem za delom hodili. Kar se pa tiče društvenega delovanja, smo pa dobro preskrbljeni in tudi dobro napredujemo. Pozdrav Slovincem po Ameriki, tebi, Cl. Amerika pa želimo vsi uspeha in veliko predplačnikov. Jos. Tratnik

Turki prosijo mir.

Turški sultan se v Carigradu pripravlja da pobegne iz glavnega mesta. Turški vojaki se puntajo in nečejo poslušati povelj častnikov. Bulgari stojijo zmagovito pred glavnim mestom.

Zmagujoče bulgarske čete so dospele pred Carigrad in bulgarski kanoni že pojejo pred glavnim mestom Turčije, kjer ni bilo že skoro 500 let nobenega kristijanskega vojaka. Srbi in Grki zmagujejo na vsej črti. Nobena sila ne more preprečiti popolne slovanske zmage nad Turkom.

London, 3. novembra. Junaki bulgarski narod si je pridobil zmago nad Turki, kakor jih ima zgodovina celega sveta le malo zapisanih. Pred samimi vratmi Carigrada so namitili Turke popolnoma ter razbili vso njih vojsko. Borilo se je 125,000 Bulgarov proti 275,000 Turkom, toda slednje je prijel tak strah pred junaki bulgarske države, Balkanska liga je sama naredila načrt, kakšne pogoje se diktira Turkom, in Bulgari nikakor ne bodejo pristopili, da se kdo mešava v njih načrte. Bulgari zahtevajo najprej popolno neodvisnost v Macedoniji in Albaniji. Za ves drugi kraj v evropski Turčiji je določeno, da si ga balkanske države same med seboj razdelijo. Samo kar se tiče Carigrada, Dardanel in Turčije v Aziji, o tem so Bulgari edini, naj odločijo evropske velesile. Mesto Carigrad je v divjem neredu. Uro za uro prihajajo poročila v mesto, da se bliža sovražnik. Turški vojaki so popolnoma osramočeni. Na stotine družin beži iz Carigrada, ker se bojijo klanja. Ljudje se najprej bojijo, da se dvigne priprosto beraško ljudstvo v Carigradu, ki ni nikomur odgovorno, nadalje se pa bojijo, da se uprejo premagani vojaki, ki prihajajo iz vseh krajev v glavno mesto. Bitka v Traciji še vedno traja, in ko bo pobit zadnji turški general, kar se lahko zgodi v nekaj urah, tedaj prikorakajo Bulgari z godbo v Carigrad, katero mesto že skoro 500 let ni videlo kristijanskega človeka v sebi, da se pride osvoboditi številne turške hudobije. V Carigradu je kakih 100,000 vzmenjenih vojakov, ki so pripravljeni vsak trenutek, da začnejo požigati, ropati in klati. Če bo turška armada popolnoma potlačena, tedaj je prav gotovo, da pade v Carigradu nekaj tisoč življenj Evropejcev. Zato pa Bulgari hitijo na svo moč v mesto, da preprečijo krvavo klanje. Da se turška vlada sama boji nemirov, je znamenje, ker je dovolila vsaki evropski velesili, da pošlje eno vojno ladjo skozi Dardanele pred Carigrad, kjer je sedaj zbranih deset vojni ladij s kakimi 6000 evropskimi mornarji. Ti so največja garancija za mir.

Sedaj, ko so zmagoviti bulgarski junaki pred glavnim turškim mestom, je nastalo važno vprašanje, kako se bo delila turška zemlja. Na tem vprašanju je odvisen mir v Evropi, ker sedaj šele je končno moč, da se spopadejo tudi evropske velesile med seboj. 500 let se je vsa Evropa tresla pred Turkom, sedaj pa pridejo štirje majhni narodi in zdrobijo Mohamedovo moč ter vržejo polmesec v blato. Velesile se po svojih zastopnikih posvetujejo v Londonu, kaj bi bilo narediti v slučaju popolne bulgarske zmage. London, 3. novembra. Turčija prizna sama, da je popolnoma poražena. Nocoj, ko so imeli Ferdinanda bulgarski junaki pregnali zadnjega turškega

ga vojaka in se njih zmagovita godba že čuje v Carigradu, nocoj je zaprosil sultan miru. Vse evropske velesile so bile naprošene, naj ohranijo glavno mesto Turčije, Carigrad, ter naj se naredi mir. To pomeni, da bo vojska v nekaj dnevih kenčana. Medtem se pa zmagoviti Bulgari prav nič ne zmejnijo, kaj rečejo druge evropske države. Balkanska liga je sama naredila načrt, kakšne pogoje se diktira Turkom, in Bulgari nikakor ne bodejo pristopili, da se kdo mešava v njih načrte. Bulgari zahtevajo najprej popolno neodvisnost v Macedoniji in Albaniji. Za ves drugi kraj v evropski Turčiji je določeno, da si ga balkanske države same med seboj razdelijo. Samo kar se tiče Carigrada, Dardanel in Turčije v Aziji, o tem so Bulgari edini, naj odločijo evropske velesile.

Mesto Carigrad je v divjem neredu. Uro za uro prihajajo poročila v mesto, da se bliža sovražnik. Turški vojaki so popolnoma osramočeni. Na stotine družin beži iz Carigrada, ker se bojijo klanja. Ljudje se najprej bojijo, da se dvigne priprosto beraško ljudstvo v Carigradu, ki ni nikomur odgovorno, nadalje se pa bojijo, da se uprejo premagani vojaki, ki prihajajo iz vseh krajev v glavno mesto. Bitka v Traciji še vedno traja, in ko bo pobit zadnji turški general, kar se lahko zgodi v nekaj urah, tedaj prikorakajo Bulgari z godbo v Carigrad, katero mesto že skoro 500 let ni videlo kristijanskega človeka v sebi, da se pride osvoboditi številne turške hudobije. V Carigradu je kakih 100,000 vzmenjenih vojakov, ki so pripravljeni vsak trenutek, da začnejo požigati, ropati in klati. Če bo turška armada popolnoma potlačena, tedaj je prav gotovo, da pade v Carigradu nekaj tisoč življenj Evropejcev. Zato pa Bulgari hitijo na svo moč v mesto, da preprečijo krvavo klanje. Da se turška vlada sama boji nemirov, je znamenje, ker je dovolila vsaki evropski velesili, da pošlje eno vojno ladjo skozi Dardanele pred Carigrad, kjer je sedaj zbranih deset vojni ladij s kakimi 6000 evropskimi mornarji. Ti so največja garancija za mir.

Sedaj, ko so zmagoviti bulgarski junaki pred glavnim turškim mestom, je nastalo važno vprašanje, kako se bo delila turška zemlja. Na tem vprašanju je odvisen mir v Evropi, ker sedaj šele je končno moč, da se spopadejo tudi evropske velesile med seboj. 500 let se je vsa Evropa tresla pred Turkom, sedaj pa pridejo štirje majhni narodi in zdrobijo Mohamedovo moč ter vržejo polmesec v blato. Velesile se po svojih zastopnikih posvetujejo v Londonu, kaj bi bilo narediti v slučaju popolne bulgarske zmage. London, 3. novembra. Turčija prizna sama, da je popolnoma poražena. Nocoj, ko so imeli Ferdinanda bulgarski junaki pregnali zadnjega turškega

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko \$2.00
Za Evropo \$3.00
Za Cleveland po pošli \$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopolni brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krajin) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 8th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 89 Tue Nov. 5 '12 Vol V.

ESTABLISHED 1893

Deset zapovedi za ženske.

Večkrat se bere v tem ali onem listu, kakšne zapovedi morajo spoštovati moški, poročni, samski in drugi, posebno udovci. Imamo tudi deset božjih zapovedij, cerkvene zapovedi in državne zapovedi, zato ne bo napačno, če priobčimo enkrat tudi deset zapovedi za naše ljubke ženske. Evo jih:

1. Vedno pomni, o čemu, da si bila temeljno vedno gospodarka in da še boš. Udaj se v manjših stvareh, da tako lažje dosežeš večje stvari s svojo trdno voljo.
2. Tvoj mož ne sme imeti nobenih drugih bogov poleg tebe, in to boš dosegla le s tem, da si mu ti najdražja na svetu. On te bo držal za najboljšo spoštovano, dokler boš v njem gojila vero, da si ti v njej največji bog.
3. Nikdar ne pozabi, da je tvoj mož tvoj angel, četudi zavrnjen angel. Prenašaj njegovo vsevednost s potrpežljivostjo, tudi če mu ne vrjameš.
4. Pomisli, da je mož le telesno močnejši spol, dočim si duševno ti močnejša. Nikdar mu ne pokaži, da poznaš njegove slabosti, toda izkoriščaj te slabosti, ker moževa slabost je ženska moč.

5. Vedno imej sledeči pregovor v mislih: Napake, ki jih ima človek sam, jih najlažje kaznuje na drugih. Zapiši si te besede s največjimi črkami: Na zunaj ne more noben mož spoznati svoje notranjosti. Ker po svoji lastni meri se ne bo zmeril nikdar premajhnega in največkrat pa prevelikega.
6. Nikdar ne muči živali, da trpi bolečine, četudi je tvoj mož. Če ga hočeš mučiti, moraš to delati v resnosti, ker ti veš najbolje, da ne zasluži kaj boljšega.

7. Nikdar ne daj svojemu možu toliko denarja, da si lahko kupi fino večerjo v hotelu prve vrste. Daj da sam skrbi za vsakdanje potrebe, in o tem govori jako malo z njim, in kadar govoriš, govori kratko in odločno. Glej, da ne pride do besede in pazi, da imaš vedno zadnjo besedo.
8. Odvadi ga vseh navad, ki jih je imel kot mladenič, samic, in daj da se kmalu priuči spoštovati domače ognjišče. Nauči ga, da je njegovo domače ognjišče vredno vsega njegovega zlata. Po tem urej tudi svojo blaginjo za domače potrebe. Čim dražja si mu, tembolj te bo spoštoval.
9. Daj mu tupašem prijazno besedo, kadar ti kaj pove o gospodinjstvu ali kuhanju. Tebe to ničesar ne velja, njemu se pa neznansko dobro zdi, četudi od tega ni sit. Pri tvojem in pri vsakem drugem možu boš s prilizovanjem vse dosegla. Ker kakor smo že povedali, mož spada samo po telesu k močnejšemu spolu.

10. In če ne gre z dobro voljo, tedaj pa rabi silo. Kakor hitro si spoznala, da moraš večkrat podleči moževi volji, moraš porabiti ostrejša sredstva. Kadar je sila, je vsako orožje dobro. Padi v omedlevico, kakor hitro te bo mož videl, da si slabša, bo tudi ravnal s teboj kot s slabšo, in no — končno je vendar ženska slabši spol.

Strelice.

Pravi Miss Maude Malone, to je ona ženska, ki hoče s silo in kamenje priboriti ženskam volivno pravico: "Ženska je imela dovolj vzgoje! Sedaj pričakuje uspehov!" Kaj je to, uspehi? Po našem mnenju bo imela Miss Malone ta uspeh, da jo zapro za nekaj mesecev v zapor, kjer je ričet zastoj.

Turškega generala Aziz pa so ustrelili po obsodbi vojne ga sodišča, ker je bitko zgubil, ker ni ostal na "polju časti", je moral pasti na polju sramote.

V pretečenem letu so vse "hčerke revolucije" (ameriška ženska organizacija vojnih veterani) v newyorškem slovenskem listu: "Kaj ne veste, da če kdo govori za groše demokracije, za zeksarje republikancem, da lahko govori tudi za kvodre škrlatno pobarvanim osebam?"

A propos glede "Koncem tedna" v newyorškem slovenskem listu: "Kaj ne veste, da če kdo govori za groše demokracije, za zeksarje republikancem, da lahko govori tudi za kvodre škrlatno pobarvanim osebam?"

Ce bi si morali pisavo "Glasila" od prve besede do konca zadnje strani na zadnji koloni, dobimo 99.000 besed, ki slišijo na ime "kapitalist" in o+1 delavce in Jednota. Iz tega pa tudi shaja, da ima "Glasilo" 99% oglasov od "kapitalista" (eccc banke), in 0.05% oglasov od delavca.

Toda ker pa demo-repu-in soci-urednik "Glasila" dobro ve, da dobi le pri "kapitalistu" groš za svoj žep, se mora po tem ravnati.

Konečno pa rečemo s svetim pismom: "Naj so vaši grehi tudi škrlatno rudeči vse vam bo odpušeno, če se poboljšate in moj Oče vas bo z veseljem sprejel v nebesih."

Majhni italijanski kralj Viktor Emanuel se hoče proglasiti za "rimskega cesarja". Oj časi, o! usoda! Cezar in August bi se v grobu obrnili, ali pa vsaj z zobmi šklepetala, če bi to zvedela!

Od Vatikana sem pa bo začel razjarjeni klic: "Kaj si že zopet začel?"

Volite proti Wilsonu! On imenuje Slovane navadne lopove v svoji knjigi, kjer opisuje zgodovino Združenih držav. Če je Wilson to izrekel brez dokazov, je sam navadni šuft.

V Nemčiji se je organizirala nova liga proti sedajnemu sistemu obleke. Ta liga ima sledeča pravila: Može ne sme nositi več hlač, nobenih televnikov, nobenih sukenj, nobenih spraj, nobenega spodnjega perila, sploh nič kakor navadno "pluzno". Še en korak naprej, pa pridemo zopet srečno do paradiškega figovega peresa!

"Trobilo" v Jolietu oglašuje, da ima njih list največ novic med vsemi slovenskimi listi! Pozabi pa povedati, da prinaša že štirinajst dni stare novice, za katere se nihče več ne zmejni, ker so jih že prej drugje brali!

Skoro \$3000 se je izplačalo iz blagajne K.S.K.J. "trobilo" in to v teku treh mesecev samo za tiskovine in knjige. Kaj je že rekel znani zaljubljenec svoji nevesti: "Ljubim te, ljubim, draga, ker imaš denarja dovolj za dva praga!"

V samostan pojdi, Ofelija! Kemija je iznašla najnoveše sredstvo: Meso se da umetnim

potom narediti. To bo toliko pomagalo proti draginji, kakor pomaga ponarejen kamen pri pravih diamantih.

Neki rojak v naši naselbini se je prav pošteno potegnil za Turke, ko je dejal: "Turki so all right! Če prideš k Turku, ti bo lepo postregel in ti bo vse dal! Če pa prideš k "Kranjcu" pa ne dobiš nič. Bog ve, če je tega rojaka turška mati rodila?"

Volite proti Wilsonu!

Poglavje važnosti.

(Pride polom v gospodarstvu in gospodar se nahaja sredi stisk raznolikih dolgov. Presenečen stoji sedaj v skrbih, ozira se nazaj v preteklost, išče vzrokov, ki so mu življenje tako nesrečno zavozljali. Našel pa bo krivde povsod drugod, samo pri sebi ne. A vendar lahko rečemo, da je v desetih slučajih devetkrat kriva lastna nebržnost in — neštedljivost.

Varčevanje je samo na sebi videti nekaj lahkega in prirodega, saj ima človek v sebi prirojen tisti čut, da se ohranja in varuje v borbi za življenjski obstanek. Malokatera človeška lastnost se tako proslavlja v pregovorih, izrekih in pametnicah, kakor ravno važnost. Starši svojim otrokom sploh odrasli ljudje pridigujejo mladini dan za dnevom: "Bodite varčni!" A čudno, zakaj rodeva nauk o štedljivosti tako malo sadu! — Ta nauk ni, kakor oni o lepem vedenju, ki si ga prisvoji hitro in na lahek način. Štedljivost je krepkost, in nje bistvo tiči v tvojih duševnih in telesnih močeh, ter se na zunaj kaže v tvojem značaju. Štedljivost zahteva samozatajevanja, pritrgovanja, duševne bistrosti, odporne sile, česar ne prese vsak človeški organizem.

Promatramo nekaj točk v tem poglavju!

Kaj se pravi štediti? Način varčevanja je dvojen: a) razne prihranke v denarjih skupaj skladati v glavnico, b) pritrgovati si pri vseh izdatkih, da so ti kolikor mogoče najmanjši.

Prvi način varčevanja je pri vseh onih srečnih ljudeh, ki toliko posedujejo, da v svojem gospodarstvu brez skrbi gotove svote odlagajo kot novo glavnico na obresti, v drugem načinu pa je varčevanje trda šola življenja vsem tistim ki jim je usoda poslala trdo posteljo že takoj ob rojstvu, ali pa vsem onim, ki so doživeli po nesreči ali lastni krivdi gospodarski polom ter morajo stremeti za tem, da spravijo svoje gospodarstvo zopet v ravnovesje. V tej trdi šoli življenja se nahaja največ zemljanov. Iz nje prihajajo nekateri prej, drugi slej, kot zmogoviti borilci, utrjeni v raznih neprilikah, v zatajevanju samega sebe. V nje je šinila energija življenja, ki jih je usposoblja za pridobivanje. Nekateri pa — človeško življenje je pač kratko — dohiti poprej smrt, predno so se mogli izkopiati iz težkoč življenja.

Kje se naj štedi? Pred kakimi dobrimi dvanajstimi leti je mogočno završalo antialkoholno gibanje. In to še dalje valovi ter ima tu plimo, tam vseko. Tu se zapazajo uspehi, tam neuspehi. Slučaji iz življenja nam potrjujejo, da se je mnogo abstinentov zopet povrnilo k pitju alkoholnih pijač. Tej razpravi ni namen govoriti o napredovanju ali nazadovanju tega gibanja po raznih krajih in o njega vzrokih, a zatrditi imamo dvoje velikih zaslug, ki nam jih je prineslo to gibanje: da alkohol nima hranilnih moči, da brezmejno popivanje ne spada h kulturi, kakor je bilo nekdaj splošno mnenje. Poprej se je mislilo, da je potpivanje po veseljaških družbah nekaj posebnega, znamenitega in imenitnega. Koliko mladih ljudi je padlo v žrtev temu presodku, ker so se polagoma navajali pijanstva in zapravljalosti in so slednjič pršli pogubo. Ta presodek je

izginil pri vseh razumnih ljudeh. Ko bi protialkoholno gibanje ne imelo nikakega drugega uspeha, je že ta neprecenljive vrednosti. Nekdaj se je mislilo, da so izdatki za pijačo nekaka življenjska potreba, da ti stroški, kojih se človek ne more otimati, v gospodarstvu nič ne izdajo. Ta ali oni je začel računati te izdatke, ki jih povzroča pijača, in prišel je do zaključka, da te na videz majhne svote narastejo v lepa številla. Vzemimo si za primer tale vzgled: Mislimo si, da si prihranili, ker se vzdržuješ pijače ali jo le zmerno vživaš, na dan po 40 h. To znaša na mesec 12 K, na leto 144 v 5 letih 720 K, v 10 pa že lepo svotico 1440 K, brez ozira na obresti, ki bi jih donášal ta naraščajoči kapitalček. Vzemimo si še en vzgled iz življenja preprostega delavca: Dninar je zapljal od 20. do 35. leta svojega življenja vsak dan po 24 h, od 35. do 50. leta dnevno po 30 h in od 50. do 60. leta dnevno 16 h. Vzemimo svinčnik v roke ter izračunajmo, koliko je ta mož, ki po navadnih nazorih niti pijačec ni bil, zaplil v svojem življenju. Čuditi se moramo tej svoti, ki smo jo izračunali, kajti mož ni zaplil nič manj nego svotico 3869 K. Ta navedena vzgleda dovolj pričata, koliko si lahko prihraniš, ako se vzdržuješ alkoholnih pijač. Zato je odveč izgubljeni nadaljnjih besed.

Človek se hoče uveljaviti v družabnem življenju, zato gleda tudi na zunanji sij. To prinaša kultura s seboj in ne u se proti njej v tem oziru očuljevati. A le prerado se dogaja pri tem, da se prekoračujejo meje. V misel vzemimo samo obleko. Kako se dostikrat celo v nizkih slojih kosajo med seboj, kdo do lepše oblečen. Nerazsodnik ne upošteva nauka, da kar drugi lahko premore, je njemu težko ali celo nemogoče. Kakor povsod, je tudi najboljše pot — srednji pot. Ne nabavljaj si dragocenih oblek, a vedno pa iz dobrega, trpežnega blaga. Kar pa imaš obleke, to pa čuvaj in varuj, krpa in popravlja. Ne zanemarljaj je, da ti je ne bo treba premalu zavreči. Tu je dosti liveleznega dela našim gospodinjam. O tej točki bi se dalo še mnogo kaj povedati, a zabranjuje nam tesni prostor te razprave. Vsak dragocen nakit, bodisi zlatina ali srebrnina, lišp na obleki, krasne sobne oprave, mora neoblagodarnjen človek prepuščati imovitim ljudem.

Plačuj vse v gotovini! Kako koristna bi bila taka navada, ako bi bila vselej mogoča. Koliko sto in sto tisoč kron bi se na ta način prihranilo! Plačevanje po obrokih se je dandanes udomačilo tudi pri kmečkih narodih in ne samo pri stanovih z mesečno plačo; prišlo je v modo skoro povsod, saj ti agent pride v najskromnejšo kočo z obročno ponudbo na blago. Taki obročni dolgovi so že uničili marsikako malo gospodarstvo. Z obroki plačuješ namreč tudi visoke obresti, katerih ne čutiš, ker so priračunjeni v ceni blaga. Dostikrat seveda je tak obročen nakup potreben. Vzemimo si šiviljo ali krojača, ki začne delati na svojo roko, a nima sredstev. Tedaj mu zelo prav pride, da si kupi šivalni stroj na obroke. Tako si lahko vsak sam presodi, kje mu je tako odplačevanje ugodno. Kjerkoli pa ti je mogoče, izogni se obročnim nakupom, kajti z gotovim denarjem dobiš blago po primerni ceni in tako blago, kakor ti je povšeči. Kadar ti je neizogibno obročno odplačevanje, tedaj pa si daj določiti najnižje obroke, da jih boš lahko plačeval, da ostaneš pri upniku krediten človek. V pravilo ti bodi, da si na glavo ne navlečeš drugega obrokovnega dolga, dokler nisi plačal prvega. V dolge priti je lahka stvar, a iz dolgova izleziti je težko. Ti rastejo in rastejo. Zato je resničen pregovor o dolgu "Začni me, a delaj se bom sam." Boljše je poprej si tutintam kaj pritrpati, kakor pa pozneje trpeti v stiskah raznih dolgov.

Kje naj si še privarčujem?

Z lastnim delom! Dela, ki ga lahko sam opraviš, ne naročaj drugim ljudem, katere moraš zato plačati. To je velikega pomena v človeškem življenju, saj na pridnosti in marljivosti sloni vsako gospodarstvo, bodisi veliko ali majhno. Bodi varčen tudi v drobnih stvareh! Razumne gospodinje so v tem oziru pravi mojstri. To je ženski naravi nekako prirojeno in nekatere so v tem varčevanju nevrjetno iznajdljive. Baš zaradi tega so si zaslužile pogovor: "Pridna gospodinja hiši tri vogle podpira." Res, blagor hiši, ki ima tako gospodinjco.

A pri varčevanju ne smeš biti preveč malenkosten. Varčevanje se slednjič stopnjuje na pridobivanje. To pa zahteva

DOBRO DELO

PO NIZKIH CENAH, TO JE NAŠ NAMEN!

ČISTIMO:

Moške obleke \$1.00 po
Moške suknje \$1.00 po
Moške hlače — .50 po
Ženske obleke \$1.25 po
Ženske suknje \$1.00 po
Ženske kikle 50-75c po

DELO JE GARANTIRANO PRVE VRSTE.

Oba telefona: EAST 3625 I. CENT. 6648 K

Pridemo iskati in pripeljemo na dom.

Frank's
E. 55th ST. & 5th CLAIR AVE.
DRY-CLEANING & DYEING

IZDELJEMO NOVE OBLEKE PO PRAVIH CENAH.

F. H. MERVAR,
1336 EAST 55th ST.

IZVRSTNO DOMAČE VINO!

Vsem našim starim odjemalcem in prijateljem naznanišva, da sva nakupila najboljšega žlahtnega grozdja ter da bodeva imala v zalogi pristno domače vino.

Rudeče vino iz Concord grozdja, Belo vino Niagara in Katavba, Belo vino Delavare, Salen in kalifornijski razling.

John Jerše & Mihael Jalovec

6424 SPILKER AVE., CLEVELAND, OHIO

J. S. Jablonski, SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

ALI STE ŽE PONOVILO NAROČNINO? SAMO \$2.00

NEBO CIGARETTES

Kvaliteta, ki zadovolji najbolj kritičnega kadilca. Narejene iz najboljšega turškega tobaka za vse kadilce.

LEPA SATENASTA DARILA.

Iz'er

kraljev, Indijancev in narodnih zastav

V vaški škatljici

NEBO Cigarettes

10 za 5c.

PRODAJAJO vse PRODAJALNE Kaptilek-tijo, ki vas bo pripeljal. Natančni ptiči in cvetlice delajo lepe slike.

P. LORILLARD CO.

Severova zdravila so dobro znana za njihove zdravilne kakovosti.

SEVEROV BALZAM za PLJUČA

(Severa's Balsam for Lungs) Cena 25 in 50 centov.

Kaka je vaša slast? Ali dobro prebavljate jedila?

Severov želodčni grenčec

(Severa's Stomach Bitters)

naredi dobro slast, zboljša prilikovanje, pomaga prebavi in vredi čreva. Tonicno upljiva na celi ustroj.

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil)

Revmatične bolečine, nevralgija, bolečine v prsih, otekli sklepi, okoreli hrbet,

Za vnanjo rabo

okorelost v vratu, izvinjenja, bol v hrbtu, krči, odrga,

bolečine v vseh delih života se vdajajo njegovim učinkom.

50 centov steklenica.

Naprodaj v vseh lekarnah. Zagotovite se, da zavitek nosi napis Severa's. Ako jih nima vaš lekarnar v zalogi, pišite nam.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN COLARIC, 1188 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HODOVNIK, 1243 E. 90th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTER, 6030 St. Clair Ave.; FRANK BORIC, 1355 East 56th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZELJ, 6123 Glass Avenue.
Porezniki: ANT. AHON, 6218 St. Clair Ave.; FR. SIBERT, 6124 Glass Ave.
Posredniki: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vehovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 8127 St. Clair Avenue.
 Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, ki dopisne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
 Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

dostikrat gmotnih žrtev. In tu je treba poguma. Slabo namreč vozi v gospodarstvu, ki pri enem koncu lovi komarje, pri drugem pa izpušča — kamele. Odkod pa prihaja nevarnost?

Iz mladostne lahkomišljenosti. Dobrih vzgledov varčnih ljudi ne vidi mladina, pač pa posnema one zapravljivce. V mladem človeku, že v detinski dobi, tiči stremiljenje, da hoče igrati ulogo odraslega človeka. Kakor hitro zasluži svoj prvi denar, se z njim uveljava pri popivanju. Na ta način se navadi denar omalovažati, smatrati za stvar, ki naj le kroži med ljudmi.

"Čas je denar!" Ta izrek so posebno oživitvorili Amerikanci, po katerem se ravna dostikrat s kruto brezobzirnostjo. A lep je in prekoristen, ako ga postavimo na plemenito poldago. Človeško življenje je kratko, to vsi dobro vemo, a z njim ne računamo in ne razmišljamo mnogo o tem. Vzemimo si majhen primer iz preprostega življenja: Učenec dopolni 14. leto in zapusti ljudsko šolo. Pomisli naj, da v treh letih se mora česa izučiti. Star bom 17 let. Bom imel že kaj prihranjenega? Postanem izkušen pomočnik. Dopolnim 20. leto. Morda bom vojak. Tri leta gredo za pridobivanje v izgubo. Hočem potem postati samostojen? Bom imel že svoj lastni kapital v ta namen, ki prekoračim starost 23—30 let? Ustanovim si lastno ognjišče? Bodem li imel zato dosti glavnice?... Tako si človek lahko za vsak dan napravi v mislih svoje cilje, za katerimi mora stremeti, ako hoče praktično živeti.

Varčnosti se je treba zgodaj vaditi. "Besede mičijo, zgledi vlečejo," pravi pregovor. Pa pri štedenju ne zadostuje niti prvo, niti drugo. V življenju naložimo na starše, ki so svoje otroke vedno učili štedljivosti in so jim bili v tem tudi najlepši zgled. A navzlic tem zlatim naukom in prelepemu zgledu so postali otroci neštedljivci ali celo zapravljivci. Ti pač niso čutili, kako sta si oče in mati s samozatajevanjem pritrjevanjem, v znoju in trudu polagoma pridobila svoje imetje. Zato se morajo otroci vaditi štedenja v dejanju.

Kako jih je treba k temu navajati? Najprej je gledati na to, da skrbno pazijo na obleko, knjige in vse druge stvari, ki jim pridejo pod roke, da jih ne kvarijo lahkomišelnost. Kako pa naj ravnaajo z denarjem? Kako krasne uspehe rodi otroška štedljivost, vidimo najbolje v šolski hranilnici tujih držav, kakor v Švici, na Švedskem, in Danskem. Nekateri vzgojitelji so proti takim hranilnicam, češ, da se na ta način pri nežnih otrokih vzbujajo preveč pohlep po denarju, da se ti dostikrat pa nepoštenem potu dokopavajo do denarja, samo, da bi čim več naložili v hranilnici. Kakor je vsa otroška vzgoja silno težka, tako se mora tudi tukaj paziti, da se otroci rže v pravih mejah. Ako hočemo otroke praktično vaditi v varčnosti, jim moramo prepušiti denar v roke. Največ si otroci pridobijo novčičev po darovih. In ti bi postali za otroke naravnost pogubni, ali bi starši ne skrbeli, da se ti novci zopet po nepotrebnem ne izmčejo po priložnosti: "Kadar došli, tako pošli." Oni nadzrejo, da se novci shranjujejo in le polagoma porabljajo. Največ veselja napravljajo otrokom denar, ki so ga prislužili z

delom ali s kako storjeno službo. Ta denar je v resnici njihov, sami so si ga pridobili. Zato je dostikrat umestno, da tu di stariši otrokom nagrade kakor delo z novčiči rekoč: "To delo, ki sem ga vam odkazal, ste lepo in hitro izvršili, zato dobite vsak po toliko krajcarjev. Otroci bodo na ta način tudi cenili delo ter se naučili, da delavnost vzdržuje človeka. Prihranjeni denar pa naj otroci nalagajo v poštino hranilnico, v domačo posojilnico ali šolsko hranilnico, ako se nahaja v dotičnem kraju. Ako pa otroci shranjujejo denar pri starših, naj jim izplačujejo tudi male obresti, sicer se kmalu naveliča takega vlaganja.

Otroci se na ta način navadijo samostojnosti, ki jih vodi do pridobivanja, katero je v vedni zvezi z varčevanjem. Štedljivost je krepost, ki daje izpodbudo in pogum, da se z novim pridobivanjem množi imetje. Številka velika mogočnica v gospodarstvu in gospodinjstvu. Število kaže svojo mogočnost v življenju. Ni čudna, da si je stari modroslovec Aristotel postavil število za temelj svojemu filozofskemu sestavu. In številka kot pismen izraz številka ti pokazuje realno življenje v vsej jasnosti.

Kolikokrat se je v življenju temu ali onemu zameril prijatelj, ki mu je govoril odkrito besedo. Isto tako je tudi s številko. Odkrita prijateljica je, zato se je ljudje boje in izogibljajo. Človeku je nekako v naravi vteleseno, da se boji gotovosti ter raje plove v nekakem poluspanju, med upom in strahom. A kaj hasne, nekega dne stopi številka pred te in kot odkritosrčna prijateljica ti z nenalicheno besedo pove stanje tvojega gospodarstva. Tako je in nič drugače! ti reče naravnost v obraz. Ti se groziš nad nje trdo besedo, a nič ti ne pomaga. Vodi te nazaj na vsa zmešana pota tvojega gospodarstva, ti razodene vse zmote in pogrške, ki so postale usodopolni za tvoje gospodarstvo.

Ni naš predmeta v ljudski šoli, kojemu bi se posvečalo toliko časa in toliko pažnje kakor — računstvu. A kako malo se računa v poznejšem življenju! Z vsjo sigurnostjo ti marsikaj srednješolec reši najtežjo matematično nalogo, a kako malovredno se mu zdi pozneje računanje v domačem gospodarstvu. Nikdar bi ne bilo toliko gospodarskih položajev ako bi se hoteli nekoliko več baviti z gospodarskim in gospodinjanskim računanjem. Ni ga tako malega gospodarstva, da bi ne bilo vredno, da bi se vodilo malo knjigovodstvo, ter v ta namen natančno zapisovali stroški in dohodki in izdatki. Tu ti številka natančno pokaže, kje so stroški preveliki in dohodki premajhni. Nato pa je treba premišljevali, kateri stroški se lahko omejijo in kateri dohodki se lahko povečajo. Samo malo zahtevanja je treba, pa ti bodo zginili nekateri stroški, malo napora, pa se ti bodo dohodki povišali. Ako se ti tudi od kraja ne bo poznalo velikega napredka, imel boš vsaj ravnotežje med dohodki in stroški.

Oglašajo se pol trgovine za trgovca. Trgovci, ki ne oglašujejo, teško napreduje. Poglejte velike ameriške trgovine, ki so dobile svoj uspeh edino-le z večinim oglaševanjem. Denar, katerega plačate za oglašbo, je najbolje naložen.

Avstrijska linija napreduje.

Poroča se nam iz Trsta, da gradi Avstro-Ameriška pomorska proga popolnoma nov parnik na dva vijaka, s tremi dimniki, za ekspresno službo, ki bo 540 čevljev dolg in 68 širok. Družba nam poroča, da bo ta parnik že deloval spomladi leta 1914. Ob tej priliki priporočamo Avstro-Ameriško progo preko morja vsem rojakom.

Volitve na Kubi.

Havana, Kuba, 2. novembra. Pri današnjih predsedniških volitvah je bil zvoljen general Mario Menocal predsednikom republike in Enrique Jose Varona podpredsednikom. Oba sta bila kandidata konservativne stranke.

POZOR! POZOR!

Slovenci v Rock Springs, Wyo. in okolici se opozarjajo na izvrstno slovensko domačo gostilno.

ANTON JUSTIN-A ki garantira vedno dobro postrežbo. Priporočam se tudi za pošiljanje denarja v staro domovino in prodajo parobrodskih listov. Pošiljam vojaške knjižice v podpis za oproščanje vaj.

ANTON JUSTIN, Rock Springs, Wyo.

Pozor, Kansas City, Kans.

Naš novi in edini pooblaščen zastopnik v tem mestu je Peter Schneller, 613 No. 4th Street. On je upravičen pobirati naročnino in opravljati vse take posle ki so v zvezi z našo tiskarno. Drugega zastopnika v tem mestu nimamo.

Naša tiskarna je slovenska unijska tiskarna.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Mali oglasi.

NAZNANILO.

Vsem članicam društva "Napredne Slovenke" S.N.P.J. se naznanja, da se vrši v četrtek zvečer jako važna društvena deja in so vse članice prošene, da se prav gotovo udeležijo. Odbor.

10.000 funtov brinja.

Mrs. Gril naznanja, da je pravkar prejela iz Trsta 10.000 funtov brinja, iz katerega se naredi znani najboljši brinjevec. Zajedno naznanja, da je letos naredila 10.000 galon najboljšega domačega vina, ki je samo prve vrste vino. Vsi rojaki, ki se na njo obrnejo, bodo gotovo dobro in pošteno postreženi.

M. Grill, 5308 St. Clair ave. (91)

Harmonika je bila izžrebana od Louis Špehka, in sicer je zadel številka 68, na ime J. Zaje. Izžrebana je bila pri Belaj in Močnik.

Pozor Pozor!

Jakob Tisovec naznanja, da ima več najboljših in najbolj pocenih hiš naprodaj. Kdor hoče kupiti dobro in poceni hišo, naj se obrne na njega ter mu bo vedno najbolje postregel. V prihodnji številki bo označena več hiš, ki so v sredini slovenske naselbine ter se lahko dobijo prav poceni.

Jakob Tisovec, 1156 E. 60th St.

NAZNANILO.

Iz urada društva sv. Janeza Krs. št. 37. J.S.K.J. se naznanja vsem članom, da se gotovo udeležijo korakanja in veselice, dne 10. novembra, to je prihodnje nedeljo ob priliki slavnosti društva št. 1. S. D. Z. Društveniki se zbirajo v navedeni društveni dvorani. Društvo št. 1. S. D. Z. se je naše veselice udeležilo v polnem številu, zato je pa tudi naša dolžnost kakor bratov, da jim vrnemo njih uslugo. Pridite vsi!

(90) Ivan Avsec, taj.

Hiše naprodaj po najnižji ceni. Se nikdar niste dobili hiš tako poceni. Plačate za hišo \$1200, in sicer polovico takoj, drugo pa po \$100 na leto ali pa \$1000 in vse je plačano. Hiše imajo 7 sob, prodajalne in hlev, dva lota. Poizvedite pri John Glavič, 1126 E. 61 St. Hiša je v Nottinghamu. (90)

Takoj dobi službo dekla pri pomaganju za gospodinjstvo, in pri treh otrocih. Plača po dogovoru. Oglasite se na 1101 Norwood Rd. nasproti slovenske šole. (91)

Naznanilo in priporočilo.

Cenjenim rojakom v Newburgu naznanjam, da sem odprl prodajalno na 3536 E. 80th St. Toplo se priporočam za nakup zlatnine. Imam vsakovrstne ure in verižice, prstane, fonografske stroje in plošče, sploh vse, kar spada v zlatarsko stroko. Vsa popravila izvršujem točno in poceni. Imam tudi zalogo čevljev vsake mere, za moše, žene in otroke. Postrežba vedno točna in uljudna. Posebno se priporočam botram in botracem za nakup birmanskih daril. Rojaki podpirajte svojega domačina, ne pa tujca. St. 88-x

Jos. Marinčič, 3536 E. 80 St.

NAZNANILO.

V najem se odda prodajalna na St. Clair ave. in 55. cesti, lot 40x120. Buick Block, fina lega za prodajalno z oblekami, manufakturnim blagom in pohištvo. Tam je bila prodajalna že 20 let. Dan Ulmer, lastnik, 410 Engineers Bld.

DELO!

Squeezer in strojni modlarji dobijo takoj stalno delo! Vprašajte Chisholm & Moore Mfg Co. 5046 Lakeside Ave.

NAZNANILO.

Stanovanje se odda na voga. lu St. Clair ave. in E. 55. ceste. Pet sob s pogledom na St. Clair ave. Krasna lega za zdravnika ali dentista. Rent samo \$17.00 na mesec. (89)

Dva krojaška pomočnika dobijo takoj dobro delo. Za naslov pove iz prijaznosti naše uredništvo. (90)

CANDLER'S COAL CO.

Tu si lahko prihranite denar pri premoži, pesku, pepelu in opeli. Imamo tudi vozove na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 16311 Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Delo!

Takoj dobi delo 25 mož na "scrap yard". Oglašite se takoj pri Biaslosky Bros. 8434 Kinsman Rd. Stalno delo in dobra plača.

terloo Rd. Collinwood, O. ver. Polzele na 15012 Wa. Slovenca. Tudi dvorana je za zvečer. Lepa prihodnost za tpepouh uopos fepouzen (89)

Saloon naprodaj blizu tovarov, dobra okolica in sosedje. Proda se radi blezni. Vredno denarja med brati. Vprašajte pri Henkl Bros. za Mr. King, 816 Prospect ave.

Saloon naprodaj, dobra gostilna in dobra okolica za Slovence. Tudi plesna dvorana, ki sama prinese \$100 čistega dobička ob sobotah. Lastnik bi rad šel v New York, kjer ima enak posel. Vprašajte na 7801 Broadway, vogal 78. ceste (89)

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne sivele. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne sivele. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah, nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblina in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zaštonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ, 1092 E. 64 Street, CLEVELAND, OHIO.

VABILO!

Člani starega društva sv. Vida so vabljani, da me pridejo obiskat na volivni dan, 5. novembra zvečer. Bo prijetna zabava. Pripeljte tudi žene in otroke. Vas vabi vaš prvi predsednik John Grdina, 6025 St. Clair ave. — Opomba: Osemdaj naprej se dobi vsako jutro tudi kuhano gorko vino od 6. ure naprej.

Zanimive stvari!

Vsako orodje, ki gre v vaša usta v mojem uradu je čisto in prekuhan z električnim aparatom. Uspeh tega je, da ne morete dobiti zastrupljenja krvi pri nas. Mi zamorimo vse bacile takoj za vsakim bolnikom. Ne dajte, da vam drugi polagajo umazane in štrumente v usta, ker to je nevarno. Moj urad je čist v vseh zdravstvenih ozirih. Tukaj sem že tri leta in imam še veselje za dolgo let, ker se ne selim vsako leto. Torej je moja garancija tako dobra kot zlato. Nikar se ne pustite preslepariti, da so drugi zobozdravniki moji tovariši, pač pa glejte, da ste v slovenskem uradu, kjer se vam prav postreže. Tu so vaši ljudje. Preiskava zastoj. Zobe deremo brez bolečin. Najnižje cene v mestu, najbolje delo. Množica našega dela je naš najboljši oglas. Vprašajte svoje sosede. Ženska izkušena postrežba, govori z vami slovensko. Za vse bolnike izven mesta do 100 milj, plačamo mi voznjo. Delo garantirano.

Dr. A.A. Kalbfleisch

White Cross zobozdravnik.

6426 St. Clair-av. Odprto od 8. do 8.

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ograko

NIZKE CENE.

Fina podvorbja, električna luč, izvrstna kuhinja, prosto vino, kabinete tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvovijake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania, in nove ladje se že delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N.Y.

ali pa na priimane agente v Z. D. in Canada

Companija, ki je prijateljska.

Vsaka pametna oseba v Clevelandu (moški ali ženska) je prijazna nasproti East Ohio Gas Company.

ZAKAJ?

Ker pošteno ravna s ljudmi, bogate in revne enako, daje dober plin za najnižjo ceno, vselej odgovarja na plinova vprašanja.

Njeni uradniki govorijo več jezikov in vselej radi postrežejo občinstvu.

The East Ohio Gas Co.

1447 E. 6th St.

Največja Slovenska trgovina IN POGREBNI ZAVOD

Razdeljena v dva dela in v polni meri s najfinišnimi pripravnimi preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodja, prenoje, posode, barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je s najfinišnimi pripravnimi preskrbljen. Mi preskrbujemo najpote sprevede v zadovoljnost ljudi, kakor imamo bres številna hvala. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinom.

Tel. Princeton 1381 Bell East 1881 **A. GRDINA,** TRGOVEC IN POGREBNIK, 6127 ST. CLAIR AVENUE.

Vi se bodeite čudili

kako velike koristi za človeško zdravje je

Father Kneipovo grenko vino

To grenko vino je eno najboljših, kar jih je bilo dosedaj narejeno. To grenko vino je narejeno iz najboljših gorskih zelišč in korenin, raditega najboljšega zdravila za notranje bolezni. Ne bodemo nadalje govorili o tem vinu, ker kdor ga bo poskusil, se bo sam prepričal o njega pristnosti.

Zahtevajte Kneipa!

katerega dobite po najboljših lekarnah in gostilnah. Varujte se ponarejanja. Pravo Kneipovo grenko vino ima na vsaki steklenici natisnjeno sliko, kakor jo vidite tukaj zgoraj. Ako ga vaš gostilničar ali lekarnar še nima v zalogi, pišite nam, ker smo mi edini glavni založniki in razprodajalci Kneipovega vina.

Prva Slovenska družba

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z najfinišno opravo in finiši kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Operto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

6105 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpečnih jesenskih in zimskih oblek ter sukenj. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slavim družinam v napravu uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh modnih potrebnosti.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Tel. Princeton 2402 W.

VOJ K SVOJIM!

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.